

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

PLAN
2022-06-09

Ärendenummer:
NV-09900-21

Plan för Naturvårdsverkets arbete med genomförandet av nya bestämmelser i förpackningsdirektivet

Innehåll

1.	INLEDNING	1
1.1	Uppdraget	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Utgångspunkter	2
1.3	Uppdragets genomförande	2
2.	PROMEMORIAN S FÖRSLAG I KORTHET	4
2.1	Producenter och producentansvarsorganisationer ansvar	4
2.2	Kommunernas ansvar	5
2.3	Marknadsdrivna återvinningssystem	5
2.4	Naturvårdsverkets ansvar	5
2.5	Ansvar för utsortering	6
3.	PLAN FÖR NATURVÅRDSVERKETS ARBETE	7
3.1	Kommunikation och dialog	7
3.1.1	Forum för dialog	7
3.1.2	Referensgrupper	8
3.1.3	Kommunikation och information	9
3.2	Vägledning	10
3.2.1	Övergång från nuvarande till kommande insamlingslösning	11
3.2.2	Olika typer av insamling	11
3.2.3	Godkännandeprövning	13
3.3	Tillsyn	13
3.4	Godkännandeprövning	14
3.5	Föreskrifter	15
3.6	Retursystemet	16
3.7	IT-system	16
3.8	Återanvändbara förpackningar	17
4.	OMRÅDEN SOM INNEBÄR SÄRSKILDA PROBLEM	18
4.1	Ersättning till kommunerna	18
4.2	Tidsaspekten	19
5.	ÖVRIGT ARBETE PÅ NATURVÅRDSVERKET SOM BERÖR FÖRPACKNINGAR	21
	BILAGA 1	22

1. Inledning

1.1 Uppdraget

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för budgetåret 2022¹ fått i uppdrag att ta fram en plan för hur myndigheten ska arbeta för att möjliggöra ett bra genomförande av de minimikrav för utökat producentansvar som har införts i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (avfallsdirektivet) i de delar som rör förpackningar och krav i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (förpackningsdirektivet). Det innebär arbete med förberedelser för genomförandet av en ny förpackningsförordning, inklusive nödvändiga föreskrifter och vägledning. Myndigheten ska inför framtagandet av planen ha dialog med berörda aktörer såsom producenter, kommuner, återvinningsentreprenörer och fastighetsägare. Planen ska översiktligt redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 17 juni 2022.

1.1 Bakgrund

EU:s avfallslagstiftning reviderades 2018 i det s.k. avfallspaketet. Det innebär att en rad förändringar kommer att göras inom producentansvaren. Bland annat obligatoriska minimikrav för alla producentansvar gällande exempelvis rapportering, information, insamling och kostnadstäckning i avfallsdirektivet². De nya utökade kraven ska vara genomförda i nationell lagstiftning senast den 5 januari 2023. I avfallspaketet reviderades även förpackningsdirektivet³. Bland annat infördes ytterligare regleringar för att förebygga uppkomsten av förpackningsavfall, främja återanvändning av förpackningar, justering av målen för materialåtervinning samt förändring gällande beräkning av målen.

Detta innebär att de svenska bestämmelserna för befintliga producentansvar har setts över och översyn pågår fortfarande. När det gäller förpackningar införs redan år 2022 en del nya bestämmelser, exempelvis gällande rapportering.

I november 2021 remitterade regeringen promemorian *En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter*

---

¹ Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Naturvårdsverket

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november om avfall och om upphävande av vissa direktiv, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/851 av den 30 maj 2018

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall

(promemorian)⁴. Promemorian innehåller flera förslag som ska reglera insamlingen av olika slags förpackningsavfall från hushåll och verksamheter, samt grundläggande frågor om ansvar och finansiering. Därtill innehåller promemorian förslag på nya eller förtydligande bestämmelser som genomför avfallsdirektivets minimikrav för utökat producentansvar. Även om förslagen i promemorian inte är beslutade utgår Naturvårdsverket från förslagen i den plan som här tagits fram inom regeringsuppdraget.

EU-kommissionen har annonserat ytterligare revideringar av förpackningsdirektivet med fokus på att se över utformningskraven i direktivet. Kommissionen vill bland annat minska mängden förpackningar som sätts på marknaden, öka användningen av återvunnen råvara, främja materialåtervinning samt öka återanvändningen av förpackningar. Ett förslag på reviderat direktiv ska presenteras under 2022.⁵

1.2 Utgångspunkter

Redovisningen har sin utgångspunkt i förslagen som presenterats i promemorian. Förslagen är inte beslutade när denna redovisning presenteras. I och med det redovisas denna plan på en övergripande nivå.

1.3 Uppdragets genomförande

I arbetet med Naturvårdsverkets plan för genomförandet har myndigheten inom regeringsuppdraget arbetat med flera parallella processer som berör förpackningar. Det har skett för att identifiera viktiga arbetsområden utifrån Naturvårdsverkets uppdrag som förvaltningsmyndighet på miljöområdet i frågor om kretslopp och avfall för producentansvaret⁶.

Naturvårdsverket har under uppdraget genomfört dialog med berörda aktörer i syfte att fånga in behov och förväntningar på Naturvårdsverkets fortsatta arbete med förslagen i promemorian. Aktörer som deltog representerar bland annat producenter, återvinningsentreprenörer, fastighetsägare samt kommunrepresentanter. I dialog med Avfall Sverige och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) så bjöd Naturvårdsverket även in en kommun per kommungrupp. Inbjudna aktörer samt vilka som deltog finns listat i bilaga 1 och 2 till denna

---

⁴ M2021/02118 En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter. [En förbättrad förpackningsinsamling - nya roller för kommuner och producenter \(regeringen.se\)](#)

⁵ https://ec.europa.eu/environment/topics/waste-and-recycling/packaging-waste_en samt Kommissionens meddelande - En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa. [A new Circular Economy Action Plan \(europa.eu\)](#)

⁶ Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket

redovisning. I denna redovisning använder Naturvårdsverket begreppet aktörer vilket inkluderar alla som finns listade i bilaga 1.

Naturvårdsverket identifierade att följande fyra områden var särskilt viktiga att diskutera med aktörerna:

- Producentansvarsorganisationer för förpackningar.
- Insamling av förpackningsavfall från hushåll och vissa verksamheter.
- Insamling av förpackningsavfall från verksamheter.
- Finansiering av det kommunala insamlingssystemet.

Under aktörsdialogen diskuterades vad aktörerna ansåg vara problematiskt med bestämmelserna i promemorians förslag och var Naturvårdsverket skulle kunna bidra med stöd och vad för typ av stöd som behövs. Därtill fick aktörerna även komma med inspel när i tid stödet behövdes för ett bra genomförande av lagstiftningen. Diskussionerna och inspelen har sedan legat till grund för denna redovisning.

2. Promemorians förslag i korthet

2.1 Producenter och producentansvarsorganisationer ansvar

Producenter ska enligt förslagen ta ansvar för insamling av förpackningsavfall genom att vara ansluten till en godkänd producentansvarsorganisation. Om det inte finns en godkänd producentansvarsorganisation ligger ansvaret kvar hos producenterna.

Producentansvarsorganisationer ansöker enligt förslaget om godkännande från Naturvårdsverket som prövar ansökan. Naturvårdsverket ska även besluta om producentansvarsorganisationernas marknadsandel i de fall det finns fler än en producentansvarsorganisation. När en producentansvarsorganisation är godkänd ställs bland annat krav på att offentliggöra uppgifter om bland annat vilka producenter som har anlitat organisationen, hur avgifterna beräknas och hur organisationen når upp till materialåtervinningsmål.

Producentansvarsorganisationerna ska enligt förslagen ta emot förpackningsavfall, baserat på sina respektive marknadsandelar, från det förpackningsavfall som kommunerna samlat in och sedan behandla detta i enlighet med förordningens krav.

Producentansvarsorganisationer som har ett retursystem för flaskor och burkar ansvarar fortsatt för insamlingen av flaskor och burkar som ingår i retursystemet. De ska även enligt förslaget tillhandahålla insamlingskärl för kommunerna att placera ut på platser utomhus där många människor vistas.

Producentansvarsorganisationerna ansvarar enligt förslagen för insamling och behandling av förpackningsavfall från övriga verksamheter. Det vill säga de verksamheter som inte innefattas i kommunens ansvar. Den största producentansvarsorganisationen ska ordna minst en mottagningspunkt per kommun där verksamheter kan lämna sitt förpackningsavfall utan kostnad. Den producentansvarsorganisationen blir även ansvarig för att informera verksamheter. De producentansvarsorganisationer som inte ansvarar för mottagningsplatserna ska ersätta den ansvariga producentansvarsorganisationen för skäliga kostnader.

Enligt förslagen ska producentansvarsorganisationerna ersätta kommunerna för deras kostnader kopplat till ansvaret för insamlings- och informationsansvar genom att en producentavgift införs. Naturvårdsverkets kostnader som uppstår till följd av

förslagen ska även de finansieras av producentansvarsorganisationerna genom en årsavgift.

2.2 Kommunernas ansvar

Kommunen tar enligt förslagen över det operativa ansvaret för insamling av förpackningsavfall från hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll. Avfallet från de vanligast förekommande förpackningsslagen – pappers-, plast-, ofärgade och färgade glas- och metallförpackningar ska samlas in fastighetsnära. Övrigt förpackningsavfall, till exempel från trä, keramik, och textil och skrymmande förpackningar ska samlas in på lättillgängliga platser. Infasning av kommunerna i det nya systemet föreslås ske i tre etapper år 2024–2026. Kommunerna ska anmäla till Naturvårdsverket senast maj året innan om de har för avsikt att ta över insamlingen. Kommunen ska även ansvara för insamling av förpackningsavfall i utomhusmiljö på särskilt iordningställda platser på allmän plats.

Enligt förslagen ska kommunen lämna över förpackningsavfallet till godkända producentansvarsorganisationer utifrån organisationernas marknadsandelar per materialslag. Om det inte finns en godkänd producentansvarsorganisation ska kommunen ansvara för behandlingen av förpackningsavfallet.

Kommunen föreslås ansvara för information till hushåll och verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll. Kommunen får ersättning för den verksamhet som sker för producenternas räkning enligt beslut från Naturvårdsverket.

2.3 Marknadsdrivna återvinningssystem

I förslagen införs begreppet marknadsdrivna återvinningssystem som berör insamling av förpackningsavfall från verksamheter. Dessa aktörer ska liksom i dag kunna verka parallellt med producentansvarsorganisationerna men vara skyldiga att ge in en mer omfattande anmälan till Naturvårdsverket. Det ska styrkas att systemen bidrar till en motsvarande eller bättre materialåtervinning av det aktuella materialslaget jämfört med producentansvarsorganisationernas system. Systemen ska även rapportera uppgifter till Naturvårdsverket om exempelvis insamlade och behandlade mängder förpackningsavfall.

2.4 Naturvårdsverkets ansvar

Naturvårdsverket ska enligt förslagen pröva ansökan om godkännande av producentansvarsorganisationer samt ska beräkna producentansvarsorganisationernas marknadsandelar och övervaka att fördelningen blir rättvis mellan dem.

Enligt förslagen ska Naturvårdsverket ta in uppgifter från kommuner om kostnader för deras verksamhet som producentansvarsorganisationerna ska bekosta. Naturvårdsverket ska sen fatta beslut om den ersättning producentansvarsorganisationerna ska betala, baserat på deras marknadsandel, samt besluta om vilken ersättning kommunerna ska få. Utbetalning av ersättning till kommunerna ska ske kvartalsvis i efterskott via Kammarkollegiet.

Naturvårdsverket har sedan tidigare ansvar för den nationella tillsynen enligt förordningen. I och med dessa förslag så kommer Naturvårdsverket att få ytterligare områden att bedriva tillsyn över till exempel att producentansvarsorganisationerna lever upp till förordningens krav.

Naturvårdsverket föreslås även ta över ansvaret från Jordbruksverket för godkännandeprövning och tillsyn av det nuvarande retursystemet för plastflaskor och metallburkar.

2.5 Ansvar för utsortering

Den som har en förpackning som innehåller avfall föreslås se till att förpackningen särskiljs från innehållet. Detta gäller inte en förpackning som på grund av sitt innehåll utgör farligt avfall eller en förpackning som innesluter läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av läkemedelsavfallet.

3. Plan för Naturvårdsverkets arbete

I detta avsnitt beskrivs Naturvårdsverkets plan för att få ett bra genomförande, på nationell nivå, av de krav som förpackningsdirektivet och avfallsdirektivet ställer. Planen utgår från de olika arbetsprocesserna som Naturvårdsverket arbetar med. I planen beskrivs de behov som aktörerna fört fram vid aktörsdialogen samt hur Naturvårdsverket avser att möta dessa behov.

3.1 Kommunikation och dialog

3.1.1 Forum för dialog

I det fortsatta arbetet kommer Naturvårdsverket inrätta forum för dialog enligt förslagen i promemorian. Det kommer ske löpande i frågor som har betydelse för producentansvaret och berör främst producentansvarsorganisationer, producenter, kommuner, avfallsentreprenörer, fastighetsägare samt miljöorganisationer.

I den aktörsdialog som anordnades inom detta uppdrag diskuterade Naturvårdsverket och inbjudna aktörer viktiga aspekter kring fortsatta dialoger. Aktörerna visade stort intresse och engagemang för fortsatt dialog och framförde bland annat kärnorden tydlighet, information och samsyn (Figur 1).

Figur 1. Bilden sammanfattar de förväntningar som aktörerna lyfte för fortsatta dialoger som Naturvårdsverket tagit med i denna plan.

Syftet med att skapa forum för dialog är både att informera samt att diskutera och inhämta synpunkter på genomförandet av de nya bestämmelserna. Det ska ge möjlighet både till att bygga upp och förmedla kunskap men också för att identifiera olika möjligheter och utmaningar med de nya bestämmelserna. Genom att öka kunskapen ur olika perspektiv ska samverkan stärka aktörernas arbete med genomförandet av deras skyldigheter. Sammantaget anser Naturvårdsverket att dessa forum är viktiga verktyg för att möjliggöra ett bra genomförande av de nya bestämmelserna.

Naturvårdsverket kommer att utreda behov och former för ytterligare dialog för de olika arbetsprocesser som myndigheten arbetar inom eftersom det var något som lyftes av aktörer inom regeringsuppdragets aktörsdialog. Detta kommer exempelvis verkställas genom att ordna dialog för särskilda frågor, referensgrupper eller rundabordsamtal där relevanta aktörer bjuds in utifrån ämne. För frågor som berör flera producentansvar kan dialoger ske gemensamt med aktörer som berörs av andra producentansvar.

Följande områden har identifierats som potentiella ämnen i vidare dialog:

- Utvärdering av Naturvårdsverkets föreskrifter inom området.
- Utbyggnad av fastighetsnära insamling i kommunerna.
- Information om pågående arbete på myndigheten.
- Utvärdering och möjlighet att ge inspel till Naturvårdsverkets utveckling av IT-lösning.

3.1.2 Referensgrupper

I de ämnen och frågor där Naturvårdsverket identifierat ett större behov av samverkan har myndigheten under regeringsuppdraget och kommer fortsatt framöver att arbeta med referensgrupper.

Inom uppdraget har följande referensgrupper skapats; *genomförande av nya bestämmelser förpackningar, gemensamma frågor som rör kommunerna, kommunernas ersättning för insamlat förpackningsavfall samt differentierade avgift* (se nedan). Utifrån kommande behov kommer Naturvårdsverkets även kunna etablera nya referensgrupper.

Syftet med referensgrupper är att förstärka och följa arbetet mer i detalj.

Referensgrupperna arbetar inte aktivt i Naturvårdsverkets arbetsprocesser men behövs för att inhämta kunskap, kompetens och perspektiv utifrån. Syftet med att arbeta med referensgrupper är även att säkra kvalitén på arbetet samt skapa engagemang och sprida kunskap om Naturvårdsverkets arbete. Syftet är också att kunna fungera som informationskanal ut till aktörer och att öka Naturvårdsverkets möjlighet att på ett effektivt sätt fånga upp vad aktörerna behöver vägledning och förtydliganden om. Nedan beskrivs de referensgrupper som påbörjats mer i detalj.

GENOMFÖRANDE AV NYA BESTÄMMELSER FÖRPACKNINGAR

För det fortsatta arbetet med information och vägledning avser Naturvårdsverket att fortsätta samverka med aktörerna som medverkat i regeringsuppdragets aktördialog (se kap 2.3) genom att bjuda in dem som medlemmar i en referensgrupp. Referensgruppen startades för att kunna inhämta synpunkter till det här uppdraget men kommer att kunna leva kvar även framöver inför implementeringen av nya bestämmelser. Olika aktörer från referensgruppen kan komma att bjudas in beroende på vilka frågor som är aktuella vid olika tidsperioder.

ERSÄTTNING FÖR INSAMLAT FÖRPACKNINGSAVFALL

I arbetet med föreskrifter gällande kommuners ersättning för det insamlade materialet så anser Naturvårdsverket att det är av stor vikt att arbeta med en referensgrupp. Naturvårdsverket har bjudit in de kommuner som deltog i aktördialogen, se bilaga 1, till att delta i denna referensgrupp. Utöver kommuner deltar även Avfall Sverige, SKR, FTI och TMR i referensgruppen gällande föreskrifterna. Denna referensgrupp kan finnas till stöd för att besvara frågor, granska förslag eller delta i diskussionsmöten för att Naturvårdsverkets förslag till föreskrifter ska bli så bra som möjligt.

DIFFERENTIERAD FÖRPACKNINGSAVGIFT

Naturvårdsverket har under våren arbetat med en referensgrupp i arbetet med att ta fram föreskrifter för differentierad förpackningsavgift. Arbetet med referensgruppen var väldigt givande för de förslag som arbetades fram. Ibland fördes frågor eller diskussion i en mindre grupp och i vissa fall i en större grupp. Naturvårdsverket avser att fortsätta med det arbetssättet för att bemöta de önskemål som finns bland aktörerna.

3.1.3 Kommunikation och information

Genomförandet av nya regler för producentansvar och regler kopplat till engångsplastdirektivet är en prioriterad leverans för Naturvårdsverket under 2022. Till detta är även kommunikationen prioriterat eftersom det är ett viktigt verktyg för genomförandet av de nya bestämmelserna. Under år 2022 har Naturvårdsverket en kommunikationsinsats för förändrade producentansvar vilket inkluderar arbetet med förpackningar. Syftet med insatsen är att underlätta för alla berörda att göra rätt genom att känna till och förstå reglerna. Under insatsen ska strukturer, kanaler och relationer byggas upp för kommunikationen. Den kommunikation som Naturvårdsverket kommer arbeta med kommer ske parallellt med de insatser som planen för genomförande beskriver. I detta är Naturvårdsverkets webb ett viktigt verktyg för att sprida information som tas fram.

När förslagen i promemorian är beslutade blir ett första steg att informera om den nya lagstiftningen på Naturvårdsverkets webb. Informationen kan sen utvecklas med exempelvis mer vägledning.

3.2 Vägledning

När den svenska lagstiftningen är beslutad kan Naturvårdsverket påbörja vägledningen om dess innehåll. Arbete med förberedelser för vägledning pågår redan nu vilket utgår från innehållet i Miljödepartementets promemoria. Naturvårdsverket bedömer att det under en lång period kommer kvarstå oklarheter där det krävs resurser för att göra bedömningar och att vägleda aktörer. Även när den svenska lagstiftningen är beslutad så kommer det att återstå många bedömningar som behöver göras.

Naturvårdsverket arbetar med vägledning ur flera perspektiv. På Naturvårdsverkets hemsida arbetar myndigheten med stöd och information samt vägledning och tillsynsvägledning. Syftet med vägledningen är att informera och underlätta målgruppens arbete. Vägledning sker bland annat genom Naturvårdsverkets hemsida eller att hålla föredrag vid olika tillfällen. Naturvårdsverket arbetar också med stöd för att besvara frågor i enskilda ärenden. Exempelvis fick Naturvårdsverket under 2021 ca 1900 frågor gällande förpackningar och plastbärkassar till Naturvårdsverkets kundtjänstsystem. Under de fyra första månaderna av 2022 har Naturvårdsverket redan fått ca 1300 frågor om förpackningar och plastbärkassar. Enklare frågor och rådgivning besvaras av kundtjänst och övriga frågor skickas vidare till handläggare. Den största delen av frågorna handlar om rapportering, anmälan samt tolkning av lagstiftning vilket gör att Naturvårdsverket har fokuserat stor del av sin nuvarande vägledning på webben om just detta. Mängden frågor visar på att vägledningsbehovet redan nu är stort.

Vägledning är något som behöver hållas uppdaterat och det dyker ständigt upp nya behov av vägledning. När Naturvårdsverket bedömer vad som behöver en större vägledningsinsats så baseras det till stor del på en behovsanalys kring behovet från berörda aktörer. Naturvårdsverket arbetar under 2022 med att utveckla arbetet med att ta fram vägledning för alla producentansvar. Bland annat utvecklas mer systematiska arbetssätt för att ta fram vägledningsplaner.

Nedan beskrivs de områden som lyftes på aktörsdialogen som anordnades inom uppdraget, där det finns ett behov av vägledning. Naturvårdsverket tar med sig alla synpunkter om de vägledningsbehov som lyfts samt frågor som inkommit till Naturvårdsverket till framtida planeringsarbete.

Aktörerna lyfte behovet av att vägledning behövs så snart som möjligt efter ikraftträdande. Behovet av vägledning utifrån förslaget anses stort och Naturvårdsverket tar med sig det i det vidare arbetet. Naturvårdsverket gör sitt bästa för att möta det behovet på den korta tid som förordningen ger. Se mer om problematiken med tidsaspekten i avsnitt 4.2.

3.2.1 Övergång från nuvarande till kommande insamlingslösning

I aktörsdialogen inom uppdraget kom det fram många frågor kring hur övergången mellan nuvarande och kommande system ska ske rent praktiskt. Många av aktörerna ansåg att det blir tydligare från och med år 2026 när kommunerna ska ta hela ansvaret för insamlingen från hushåll och vissa verksamheter men att åren 2024–2026 kräver större tydlighet. Aktörerna efterfrågade bland annat en större tydlighet gällande ansvarsfördelningen under utbyggnadsåren. Ska kommunerna till exempel ta över allt? Kan kommuner välja att ta över viss typ av insamling eller materialströmmar? Detta hänger även ihop med vilket ansvar producentansvarsorganisationen har och får under utbyggnaden.

Kommunerna har många olika förutsättningar vilket kräver att övergången är så pass anpassbar så att den kan anpassas till de olika förutsättningarna som finns. Det som är problematiskt är den korta tid som ges för genomförande av bestämmelserna, läs mer om detta i avsnitt 4.2. Naturvårdsverket bedömer att det kan till viss del lösas med vägledning men att det till stor del även handlar om dialog mellan berörda aktörer. Naturvårdsverket kan genom framtida aktörsdialoger erbjuda forum för aktörerna att diskutera detta på ett mer övergripande plan men det krävs även att aktörerna diskuterar förutsättningar enskilt för att övergången ska bli så bra som möjligt i respektive kommun.

På aktörsdialogen kom det även upp synpunkter om att se sambandet mellan olika lagstiftningar som berör kommunernas avfallsinsamling i stort, till exempel matavfallsinsamling. För kommunerna så skulle det underlätta om man såg helheten och inte löste varje bit för sig. Naturvårdsverket förstår kommunernas problematik och tar med sig det i det kommande vägledningsarbetet.

3.2.2 Olika typer av insamling

Begreppet ”lättillgänglig insamlingsplats” väckte en del frågor på aktörsdialogen som hölls inom uppdraget och aktörerna önskar vägledning vad som avses med begreppet. Kan det exempelvis vara återvinningscentraler eller samfälliga insamlingsplatser? Hur tätt behöver det vara mellan de lättillgängliga insamlingsplatserna och om det är likvärdiga krav för alla materialslag och förpackningstyper eller om det kan skilja sig?

Aktörerna ställer sig även frågande till hur fastighetsnära insamling framförallt i flerbostadshus ska genomföras där det kan krävas att fastighetsägaren tillhandahåller plats eller utrymme för insamlingen. Det bör tydliggöras vilka krav en kommun kan ställa på fastighetsägare att tillhandahålla insamlingsplats eller utrymmen för avfallsinsamling samt om det finns möjlighet till dispenser där det inte är praktiskt genomförbart. Aktörerna menar även att det är svårt att nå 100% fastighetsnära insamling och ställer sig frågande om det är lämpligt med 100% eller om det kan finnas viss flexibilitet kring det.

Även insamling från verksamheter var något som aktörerna hade många frågor och funderingar kring på aktörsdialogen. Det dök upp frågor vad som avses med verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med hushåll. Samt om det är möjligt att dessa själva ansvarar för att anlita avfallsentreprenörer för insamlingen då det i vissa fall kan finnas en sådan önskan från verksamhetsutövaren. Aktörerna påpekar att det är otydligt om flödena från hushåll respektive verksamheter behöver hållas separat eller inte och att det är svårt att skilja på avfallet i vissa fall.

Aktörerna anser att det behöver förtydligas vad kraven på marknadsdrivna återvinningssystem konkret innebär. Vad ska ett marknadsdrivet återvinningssystem skicka in i sin anmälan?

Aktörerna har lyft att insamling från allmän plats behöver förtydligas och påpekat att kommunerna inte alltid har tillgång till de platserna som markägare. Det lyftes även vad som gäller vid arrangemang och om arrangören kan nyttja kommunens insamling eller om de ska ordna en egen insamling. Naturvårdsverket har i sitt yttrande⁷ på promemorian lyft otydligheter som finns och vad som avses med ”särskilt iordningsställda platser för allmänheten”. Samt att det kan vara svårt att bedöma när det rör sig om ”förpackningsavfall i betydande omfattning”.

Även överlämnandet av avfallet från kommuner till producentansvarsorganisationer var något som väckte frågor på aktörsdialogen. Det efterfrågades till exempel rutiner och former för överlämnande av avfallet från kommun till producentansvarsorganisationen. Detta för att kommunerna och producentansvarsorganisationerna ska ha en gemensam bild över deras respektive ansvar. Kvalitet på det överlämnade materialet var också något som diskuterades. Om det ska finnas krav på kommunen vilken kvalitet det överlämnade materialet ska ha eller om ersättningen ska baseras på kvalitet på materialet. Aktörerna hade frågor om vilka krav som ställs på en omlastningsplats till exempel väderskydd för materialet för att det ska hålla en viss kvalitet.

Aktörerna tog upp att kommunerna kommer att ha svårt att hålla reda på att avfallet blir överlämnat till producentansvarsorganisationerna enligt deras respektive marknadsandelar. Naturvårdsverket påpekade i sitt yttrande⁸ på promemorian att detta bör kunna delas upp på förhand mellan producentansvarsorganisationerna så att inte flera producentansvarsorganisationer agerar i samma kommun. När förordningarna beslutas kommer Naturvårdsverket utreda detta vidare.

---

⁷ NV-08520-21, Yttrande över promemoria ”En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter” (M2021/02118)

⁸ NV-08520-21, Yttrande över promemoria ”En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter” (M2021/02118)

3.2.3 Godkännandeprövning

Under aktörsdialogen inom uppdraget lyfte aktörerna att det finns behov av vägledning gällande vad som ska skickas in i ansökan om godkännande av producentansvarsorganisation. Aktörerna önskar en dialog med Naturvårdsverket inför ansökan men även under prövningstiden för att få en lättarbetad prövning. Detta är något Naturvårdsverket instämmer med.

Det som också väcker frågor hos aktörerna är den ekonomiska säkerheten som ska redovisas i ansökan. Aktörerna undrar hur den ska beräknas, exempel på godtagbara säkerheter samt från vilken tidpunkt den ekonomiska säkerheten ska finnas. Naturvårdsverket arbetar med att ta fram underlag till vägledning om den ekonomiska säkerheten tillsammans med en konsult. Ekonomiska säkerheter krävs inom flera producentansvar och Naturvårdsverket bedömer därmed att vägledningen bör kunna samordnas mellan producentansvaren.

Aktörerna har även reagerat på den snäva tidsplan för godkännandeprövning som presenterades i förslaget. Det diskuterades att man bör veta alla förutsättningar innan man förväntas ansöka om godkännande men med den tidsplan som presenterades så kommer inte alla förutsättningar att vara klara till exempel Naturvårdsverket föreskrifter eller vägledning. Det finns även ytterligare problematik med den snäva tidsplanen som beskrivs mer i avsnitt 4.2.

3.3 Tillsyn

Aktörerna lyfte under aktörsdialogen inom uppdraget att tillsynen måste stärkas för att alla aktörer som berörs av förordningsförslaget ska ta det ansvar som de är utpekade att ta.

När det gäller plan för tillsyn finns krav i 1 kap 8 § Miljötillsynsförordning (2011:13) på att en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår ska upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Naturvårdsverket upprättar därför varje år en tillsynsplan avseende producentansvaren där även tillsyn över kraven i förpackningsförordningen ingår. Planen innehåller aktiviteter, tidplan och prioriteringar för Naturvårdsverkets arbete med tillsyn och vägledning. Uppdateringen av planen påbörjas under hösten 2022 och då avser Naturvårdsverket att närmare planera även för den tillsyn som ska bedrivas utifrån de nya förslagen i förordningen när de träder i kraft.

Redan idag sker tillsyn över att producenter tar sitt ansvar. Exempelvis anmäler sig och varje år rapporterar producenter uppgifter till Naturvårdsverket. Detta eftersom dessa krav redan gäller i dagsläget. Det som förändras i och med förslagen är att små producenter inte behöver rapportera uppgifter till Naturvårdsverket men de ska fortsatt vara anmäla sig till Naturvårdsverkets register. Naturvårdsverket har ingen bedömning på om detta kommer innebära mer eller mindre tillsyn. Det blir en något mindre mängd inrapporterade uppgifter att hantera men å andra sidan bör

tillsynen kontrollera så att det verkligen är små producenter och att dessa inte sätter mer förpackningar på marknaden och därmed bör rapportera.

3.4 Godkännandeprovning

Naturvårdsverket förbereder för godkännandeprovning för producentansvarsorganisationer under 2022 enligt förslaget i promemorian. Det finns likheter gällande provningen i förslagen i promemorian⁹ om hur minimikraven ska genomföras i förordningarna om producentansvar för bilar¹⁰ respektive däck¹¹ och även vad gäller producentansvaret för vissa tobaksvaror och filter¹². För tobaksvaror och filter gäller dock anmälan för producentansvarsorganisationer vilket innebär ett något enklare förfarande. Naturvårdsverket bedömer att godkännandeprovningen ska samordnas mellan de olika producentansvaren för att handläggare ska göra likvärdiga bedömningar i liknande fall. Även vägledning om godkännandeprovningen ska samordnas mellan producentansvaren, se mer i avsnitt 3.2.3.

I aktörsdialogen inom uppdraget tog deltagarna upp att kraven på producentansvarsorganisationerna behöver förtydligas. Till exempel vad som ska skickas in i ansökan. Aktörerna önskade även förtydliganden om vad som avses med att samla in från verksamheter, vilka krav som ställs gällande ekonomisk säkerhet samt vem som ska betala förpackningsavgiften i de fall det finns flera producenter per förpackning.

Naturvårdsverket gjorde en vägledning om ansökan om tillstånd 2019 kopplat till förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar. Vägledningen svarar inte på alla de frågor som lyfts i och med detta förslag men Naturvårdsverket gör en första bedömning att vissa delar i den vägledningen kan användas som underlag till den kommande vägledningen.

---

⁹ M2021/02115 *Producentansvar för bilar respektive däck – nya regler för att genomföra EU:s avfallsdirektiv*

¹⁰ Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar

¹¹ Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck

¹² Förordning (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter

3.5 Föreskrifter

Naturvårdsverket har tagit fram förslag på föreskrift om differentierade förpackningsavgifter för producenter av förpackningar som nyligen gått ut på remiss¹³. Föreskrifterna föreslås träda i kraft 1 januari 2023 samt börja gälla 1 juli 2023 för förpackningar.

Naturvårdsverket har under våren 2022 påbörjat arbete med att ta fram föreskrift för att beräkna den ersättning som kommunerna ska få för det arbete med insamling av förpackningsavfall de utför åt producenterna. Föreskriften kommer även inkludera vilka uppgifter som ska rapporteras in till Naturvårdsverket kopplat till detta. Naturvårdsverket har som målsättning att föreskrifterna, trots en mycket snäv tidsplan, ska kunna skickas ut på remiss under hösten 2022 och träda i kraft 1 januari 2023.

När förslagen i promemorian blivit beslutade kommer Naturvårdsverket behöva göra en bedömning om Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall¹⁴ behöver revideras utifrån de nya förslagen till förpackningsförordning.

Naturvårdsverket utreder i regeringsuppdrag Vägledning och riktlinjer för återanvändbara matlådor och muggar¹⁵, om behov finns att ta fram en föreskrift om undantag från kraven tillhandahålla ett återanvändbart alternativ¹⁶. Om det finns behov av undantag behöver föreskrifter finnas på plats inför att kraven träder i kraft 1 januari 2024. Naturvårdsverket utreder även om det finns behov av föreskrift om undantag mot förbud mot muggar som innehåller mer än 15% plast¹⁷. Utredningen beräknas vara klar i till halvårsskiftet 2022 och om det finns behov av undantag behöver föreskrifter finnas på plats inför att förbudet träder i kraft 1 januari 2024.

Naturvårdsverket arbetar med att ta fram ett arbetssätt samt en föreskrift om produktavgifter gällande nedskräpningsavgifter¹⁸. Produktavgiften ska täcka den kostnad som kommunerna har för att städa skräp av följande förpackningsprodukter:

- engångsplastlock till muggar,
- flexibla omslag,
- matlådor som är engångsplastprodukter,

¹³ <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/remisser/foreskrifter-om-differentierad-ersattning-for-forpackningar/>

¹⁴ NFS 2020:8 Naturvårdsverkets föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter om förpackningar och förpackningsavfall

¹⁵ <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/regeringsuppdrag/pagaende-regeringsuppdrag/vagledning-och-riktlinjer-for-ateranvandbara-matlador-och-muggar/>

¹⁶ 17-20 §§ Förordning (2021:996) om engångsprodukter

¹⁷ 14 § Förordning (2021:996) om engångsprodukter

¹⁸ 12 § Förordning (2021:1002) om nedskräpningsavgifter

- muggar som är engångsplastprodukter,
- andra dryckesbehållare än plastflaskor för dryck som rymmer mindre än 0,6 liter

Produktavgiften ska betalas av de som släpper ut ovanstående förpackningsprodukter på marknaden.

Utöver ovanstående pågående föreskriftsarbete så har Naturvårdsverket en förslaget i promemorian bemyndigande att meddela föreskrifter gällande:

- hur andelen återvunnet innehåll i plastflaskor ska beräknas och verifieras¹⁹
- vilka uppgifter producenter och ombud ska lämna i anmälan till Naturvårdsverket²⁰
- skyldighet att lämna uppgifter om avfall, avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder som behövs för att uppfylla skyldigheter enligt förpackningsdirektivet eller avfallsdirektivet²¹

Naturvårdsverket har i dagsläget inte gjort en bedömning om dessa föreskrifter behöver tas fram eller inte. Detta utredas vidare när förslagen är beslutade.

3.6 Retursystemet

Naturvårdsverket har under våren 2022 fört dialog med Jordbruksverket om övertagandet av retursystemet och kommer fortsatt att samarbeta kring övertagandet. Naturvårdsverket och Jordbruksverket har haft dialog om vägledning kopplat till begreppet dryck. Jordbruksverket har skickat ut ett utkast på vägledning som Naturvårdsverket har besvarat. Jordbruksverket kommer sen att besluta om vägledning och Naturvårdsverket har för avsikt att ta över Jordbruksverkets vägledning.

Handläggare från Naturvårdsverket har även följt med vid tillsynsinsatser som genomförts av Jordbruksverket för att få ökad kunskap om hur Jordbruksverket arbetar med tillsyn.

3.7 IT-system

Naturvårdsverket har i många år haft ett IT-system för anmälan och rapportering för producentansvaren för elektronik respektive batterier och i det är nu även förpackningar inkluderat. År 2020 var det första året som producenter av förpackningar skulle anmäla sig till Naturvårdsverkets register och 2022 skedde

---

¹⁹ 3 kap 12 § Förslag till förordning om producentansvar för förpackningar i promemorian

²⁰ 4 kap 9 § Förslag till förordning om producentansvar för förpackningar i promemorian

²¹ 10 kap 15 § Förslag till förordning om producentansvar för förpackningar i promemorian

den första rapporteringen, som gällde verksamhetsåret 2021. År 2021 var också första året som producenter betalade tillsynsavgifter till Naturvårdsverket.

Då det genomförs förändringar inom flera producentansvar och det har beslutats om nya producentansvar har Naturvårdsverket sedan 2021 arbetat med att planera och utveckla mer ändamålsenliga IT-system för anmälan och rapportering samt för hantering av avgifter och ersättningsystem.

Naturvårdsverket ska ta fram en IT-lösning för att, i samarbete med Kammarkollegiet, hantera ersättningen som kommunerna ska få från producentansvarsorganisationerna och den rapportering som ska ske kopplat till det. Naturvårdsverket ska också utveckla en IT-lösning för hanteringen av de nedskräpningsavgifter som enligt förordning (2021:1002) om nedskräpningsavgifter ska tas ut bland annat från förpackningsproducenter. Det systemet kommer att samordnas med systemet för inrapportering av uppgifter från producenterna.

3.8 Återanvändbara förpackningar

Naturvårdsverket har i sitt yttrande på promemorian framfört att det finns otydligheter i förslagen vad gäller återanvändbara förpackningar. Detta togs upp även av aktörerna på aktörsdialogen inom uppdraget. Det är otydligt vad som gäller system för återanvändbara förpackningar och om de får samla in förpackningsavfall från sina återanvändbara förpackningar eller inte. Naturvårdsverket kommer att utreda detta vidare när förslagen är beslutade samt utreda hur behovet av vägledning ser ut.

4. Områden som innebär särskilda problem

Naturvårdsverket har genom det här regeringsuppdraget identifierat två områden som innebär särskilda problem i genomförandet av de nya bestämmelserna. I detta avsnitt redovisas dessa områden samt anledningen till att de innebär särskilda problem. Naturvårdsverket tar med sig risker med dessa områden i det arbetsprocesser som beskrivits i avsnitt 3 för att få ett bra genomförande av bestämmelserna.

4.1 Ersättning till kommunerna

Det skapar många frågor och oro hos aktörerna hur systemet för ersättning till kommunerna, för den verksamhet som sker för producenternas räkning (se avsnitt 2), ska fungera. Kommunerna anser att det är viktigt att systemet ger full kostnadstäckning då det är producenterna som ska bekosta systemet. Aktörerna tog upp flertalet gånger att det är viktigt med transparens och öppenhet för att tydliggöra till exempel hur ersättningen har beräknats fram. Det är även viktigt att det finns förtroende mellan kommuner och producentansvarsorganisationerna för att man ska kunna lösa det här på bästa sätt tillsammans. Naturvårdsverket kan, som beskrivet i avsnitt 3.1, tillhandahålla forum genom aktörsdialoger där ersättningsmodellen kan diskuteras. Naturvårdsverket bedömer dock att det enbart kanske inte är tillräckligt för att lösa alla problemen utan att aktörerna själva behöver prata ihop sig och samarbeta kring frågan för att det ska bli ett så bra genomförande som möjligt.

Aktörerna framhåller även vikten av att ersättningsmodellen följs upp och att föreskriften uppdateras vid behov.

Vidare anser aktörerna att det är många delar i ersättningsmodellen som behöver förtydligas till exempel:

- Ska kommunerna få täckning för uppstart, planering och investering?
- Får kommuner med redan befintlig fastighetsnära insamling täckning för kostnader innan fastighetsnära insamling ska införas enligt förordningsförslaget?
- Ska ersättningen baseras på kvalitet på det insamlade materialet till exempel högre ersättning vid hög kvalitet på materialet eller lägre ersättning vid lägre kvalitet?
- Hur ska kvaliteten på det insamlade materialet bedömas och av vem?
- Vilket ansvar har kommunen att arbeta uppströms med riktad information om sortering, återkoppling om felsortering och eventuell felsorteringsavgift för avfallslämnare?

- Kan kommuner få tillgång till Lantmäteriets lägenhetsregister för att ta fram uppgifter till beräkningsmodellen?
- Ska det finnas någon ersättningsmodell för verksamheter?
- Kommungruppsindelningen är för trubbig och behöver förfinas för att det ska ge en mer anpassad ersättning till kommunerna.
- Begreppet särskilda omständigheter behöver förtydligas.
- Hur ska ersättningen för insamling på allmän plats beräknas?
- Hur ska ersättningen följa prisutveckling som sker till exempel höjda bränslepriser? Kan man använda något typ av index?
- Viktigt att ersättningsmodellen är teknikneutral så kommunen själva kan välja den insamlingslösning som passar bäst.

Kommunerna har också tagit upp för information att kommunernas avfallshantering i dagsläget är självfinansierad genom avfallstaxor. Kommunernas insamling på allmän plats är i dagsläget skattefinansierat och sköts i många fall av en annan förvaltning till exempel parkförvaltning. Detta behöver Naturvårdsverket ta hänsyn till när man utformar föreskrifterna om ersättning för kommunernas verksamhet och vilka uppgifter som ska rapporteras in till Naturvårdsverket.

Gällande rapporteringen till Naturvårdsverket så har det framkommit synpunkter att kommunerna behöver veta i god tid vad som ska rapporteras in, det behöver finnas innan insamling sker så att rätt uppgifter samlas in inom kommunen. Det krävs en tydlighet om hur kommunen ska räkna fram de uppgifter som Naturvårdsverket önskar få. De önskar även ett enkelt system för inrapportering. Aktörerna anser vidare att det är kort om tid för att rapportera till Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket tar till sig alla synpunkter som aktörerna framfört ovan och får efter bästa förmåga bedöma vad som kan bemötas och arbetas in i alla de arbetsprocesser som beskrivits under avsnitt 3. Detta är ingen enkel uppgift och eftersom det är en helt ny metod med en ersättningsmodell så hoppas Naturvårdsverket på förståelse och samarbetsvilja hos aktörerna för att tillsammans kunna lösa detta på bästa sätt. Ytterligare en problematik i detta arbete är den korta tid som finns för genomförande vilket kan komma att påverka kvaliteten på arbetet, se mer avsnitt 4.2.

4.2 Tidsaspekten

Det som alla aktörer, även Naturvårdsverket i sitt yttrande²², reagerat på är den korta tid för genomförande som ges i förordningsförslaget. Den korta tiden gör att alla processer, exempelvis föreskriftsarbete, blir väldigt forcerade och det finns en risk att det kommer att påverka kvalitet på genomförandet. Den snäva tidplanen

---

²² NV-08520-21, Yttrande över promemoria "En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter" (M2021/02118)

påverkar alla aktörer på olika sätt se exempelvis avsnitt 3.2.1, 3.2.3 samt 4.1, som även de berör detta.

Det finns också praktiska saker så som exempelvis inköp av kärl och tömningsfordon som kan ta längre tid än vad tidsplanen i förordningsförslaget medger. Att alla kommuner ska genomföra det här samtidigt kan även komma att påverka efterfrågan och därmed priserna. Kommuner kan också sitta fast i avtal i befintliga upphandlingar som gör att de inte kan genomföra fastighetsnära insamling snabbare.

I aktörsdialogen kom det fram att aktörerna önskar Naturvårdsverkets stöd inom alla de arbetsprocesser som beskrivits i avsnitt 3, så snart som möjligt efter att förslaget beslutats. Naturvårdsverket förstår det önskemålet men inser samtidigt att alla delar i genomförandet inte kan realiseras samtidigt utan att det måste ske en prioritering mellan arbetsuppgifterna för att det ska bli genomförbart. Naturvårdsverket hoppas att aktörerna har förståelse för detta och är behjälpliga när det kommer komma frågor eller remisser med kort tid.

5. Övrigt arbete på Naturvårdsverket som berör förpackningar

Inom nationell plastsamordning har Naturvårdsverket som ansvar att driva frågan om hållbar plastanvändning vilket inkluderar arbete förpackningar. Det görs genom att sprida kunskap och skapa dialog och samverkan. Kopplat till förpackningar arbetar den nationella plastsamordningen med följande aktiviteter vilket ses som en komplement till denna plan:

- *Naturvårdsverkets färdplan för hållbar plastanvändning*²³: Genomföra och vidareutveckla arbetet med färdplanen i syfte att konkretisera hur aktörer kan bidra till en hållbar plastanvändning.
- *Standardisering i förpackningsarbetet*: Bidrar i arbetet med standarder som pågår kopplat till olika plastförpackningsrelevanta områden.
- *Arbetsgrupper*: Nationell plastsamordning har etablerat en arbetsgrupp för återanvändningsbara förpackningar. Aktörer som delar i arbetsgruppen representerar olika delar av förpackningskedjan och som är intresserade av att komma vidare kring återanvändning av förpackningar.
- *Publicering av rapporter*: Nationell plastsamordning publicerar ett antal rapporter för ökad kunskap. Exempelvis har en guide kring design för hållbar plastanvändning där bland annat förpackningar berörs.
- *Engagemang* i europeiska plastpakten och Circular Plastic Alliance: Syftet är både minskning av plastförpackningar och återvinning av förpackningar är centrala områden.

---

²³ Naturvårdsverkets Färdplan för hållbar plastanvändning. 2021. [Naturvårdsverkets Färdplan för hållbar plastanvändning \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Bilaga 1

Tabell 1. Aktörer som bjöds in respektive deltog vid aktörsdialogen den 7 april 2022²⁴

Aktör	Inbjuden	Deltog på aktörsdialog
Svenskt producentansvar/FTI	X	X
TMR	X	X
Avfall Sverige	X	X
SKR	X	X
Fastighetsägarna	X	
Sveriges Allmännyttta	X	X
Hyresgästföreningen	X	X
HSB	X	X
Villaägarna	X	
Sv Dagligvaruhandel	X	X
Sv Handel	X	X
ÅI	X	X
Trioworld (Plast)	X	X
IKEA (Papper)	X	X
Tetrapak (Papper/Plast)	X	
Rernod Ricard (Glas)	X	X
Tindstad	X	X
Returpack	X	X
Svenska Retursystem	X	X
Träförpackningskommittén	X	X

²⁴ Naturvårdsverket hade för avsikt att även bjuda in en producent av metallförpackningar men lyckades inte med detta inom uppdraget.

Tabell 2. Kommuner som bjöds in respektive deltog på aktörsdialogen den 7 april 2022

Kommun	Inbjuden	Deltog på aktörsdialog
Göteborg	x	x
Sigtuna	x	x
Örebro	x	x
Krokom	x	x
Kristinehamn	x	x
Kristianstad	x	x
Örnsköldsvik	x	x
Markaryd/Älmhult	x	x
Lycksele	x	x
Malung-Sälen	x	x